

Сарајево, 12.10.2020. године

**СЕДМИЧНИ ПРЕГЛЕД КРЕТАЊА НА ГЛОБАЛНИМ ФИНАНСИЈСКИМ
ТРЖИШТИМА 05.10.2020. - 09.10.2020.**

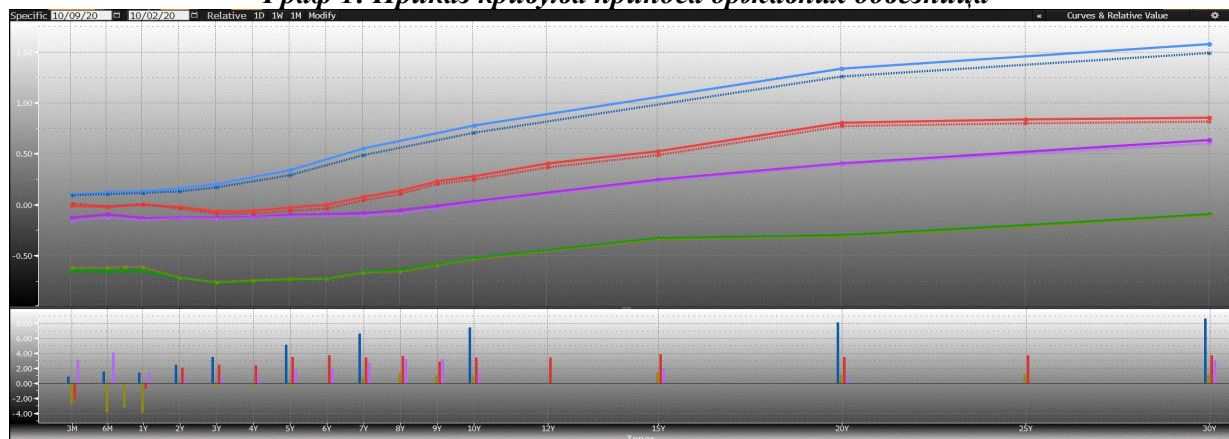
Табела 1: Приказ кретања приноса на државне обвезнице

Приноси	Еврозона			САД			Велика Британија			Јапан		
	2.10.20	-	9.10.20	2.10.20	-	9.10.20	2.10.20	-	9.10.20	2.10.20	-	9.10.20
2 године	-0,69	-	-0,71	↘	0,13	-	0,15	↗	-0,04	-	-0,02	↗
5 година	-0,73	-	-0,73	→	0,29	-	0,34	↗	-0,06	-	-0,03	↗
10 година	-0,54	-	-0,53	↗	0,70	-	0,77	↗	0,25	-	0,28	↗

Табела 2: Приказ кретања приноса на њемачке Vubilllove

Доспијеће	Приноси		
	2.10.20	-	9.10.20
3 мјесеца	-0,582	-	-0,618
6 мјесеци	-0,619	-	-0,658
1 година	-0,595	-	-0,634

Граф 1: Приказ кривуља приноса државних обвезница

Граф приказује криве приноса Немачке (зелена), САД (плава), Велике Британије (црвена) и Јапана (љубичаста) за периоде од 3 мјесеца до 30 година на дане 09.10.2020. године (пуне линије) и 02.10.2020. године (испрекидане линије). На доњем дијелу графа је приказана разлика између вриједности одговарајућих приноса на наведене датуме.

ЕВРОЗОНА

Приноси сигурнијих обвезница еврозоне, иако су током седмице биљежили волатилна кретања, на седмичном нивоу нису забиљежили битније промјене. С друге стране, настављен је пад приноса италијанских обвезница, који је износио између 5 и 8 базних поена, при чему је принос десетогодишњих обвезница достигао нови рекордно низак ниво од 0,724%. Поред италијанских и принос на десетогодишње грчке обвезнице је забиљежио рекордно низак ниво (0,873%). Након што су грчке обвезнице постале квалификоване за куповину у оквиру ЕЦБ-овог програма куповина обвезница, као и након што је путем грантова ЕУ фонда опоравка Грчкој додијељен износ од око 16 милијарди EUR, забринутост инвеститора је смањена, иако се ради о најзадуженијој чланици овог региона. Такође, приноси шпанских обвезница су смањени између 3 и 5 базних поена у односу на претходну седмицу. Протеклу седмицу су обиљежиле вијести о повећању броја заражених коронавирусом широм региона, док је у појединим чланицама забиљежен рекордан дневни раст истих. Услед неизвјесности о могућим будућим рестрикцијама и ефектима на привредни раст, потражња за државним обвезницама у посматраном периоду је била изражена. Према показатељима с тржишта новца, вишак ликвидности који је присутан у еврозони наставља

да биљежи раст, након што је ЕЦБ убризгала додатна средства путем TLTRO кредитирања банака. Закључно са 2. октобром вишак ликвидности је достигао 3,16 билиона EUR.

Према објављеном записнику са септембарске сједнице ЕЦБ, званичници ове институције су били убијеђени да би економски раст у трећем кварталу могао бити бољи него што су раније очекивали, али да су, с друге стране, инфлаторна очекивања била превише оптимистична. Наведено је и да би брзина апрецијације евра, умјесто самог нивоа курса, могла да постане извор забринутости. Члан ИВ ЕЦБ гђа Schnabel је изјавила да ЕЦБ прати да ли ће повећани омјер неквалитетних кредита, као резултат пандемије, утицати на спречавање кредитирања. Даље је навела да ЕЦБ прати знакове потенцијалног кредитног краха јер се банке суочавају са смањеним профитима, те се припремају за талас неплаћених кредита након што истекну шеме подршке које су увеле владе, што је важно пратити како би се видјело да ли ће се наведено одразити на поштравање кредитних стандарда и на слабије кредитирање, а што би, у коначници могло да погорша трансмисију монетарне политике ЕЦБ. Због наведеног, као и због неизвјесних изгледа подужег списка фактора, од снажног евра преко повећане стопе заражених, па све до избора у САД, записник с посљедње сједнице ЕЦБ је показао да, иако је на овој сједници монетарна политика остала непромијењена, остаје опција флексибилности да се по потреби подузму одговарајуће акције.

Шпанија планира да расподјели 72 милијарде EUR путем новог трогодишњег стимулативног плана, који за циљ има креирање 800.000 радних мјеста. Већина средстава ће бити распоређена између „зелених пројеката“ и пројеката дигитализације, који у укупном износу учествују са 70%, а наведена средства ће доћи из европских фондова за опоравак.

Табела 3: Кретање економских индикатора за еврозону

Ред. бр.	Економски индикатори		Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Sentix индекс повјерења инвеститора – ЕЗ	ОКТ	-9,3	-8,3	-8,0
2.	PMI композитни индекс – ЕЗ (финал.)	СЕП	50,1	50,4	51,9
3.	Малопродаја – ЕЗ (Г/Г)	АВГ	2,2%	3,7%	-0,1%
4.	Малопродаја – Италија (Г/Г)	АВГ	-	0,8%	-7,1%
5.	Фабричке поруџбине – Њемачка (Г/Г)	АВГ	-3,8%	-2,2%	-6,9%
6.	Индустријска производња – Њемачка (Г/Г)	АВГ	-8,7%	-9,6%	-10,0%
7.	Индустријска производња – Француска (Г/Г)	АВГ	-5,7%	-6,2%	-8,4%
8.	Индустријска производња – Шпанија (Г/Г)	АВГ	-5,9%	-5,7%	-6,2%
9.	Индустријска производња – Италија (Г/Г)	АВГ	-6,4%	-0,3%	-8,3%
10.	Индустријска производња – Финска (Г/Г)	АВГ	-	-2,4%	-6,2%
11.	Индустријска производња – Ирска (Г/Г)	АВГ	-	-4,6%	14,3%
12.	Индустријске продаје – Холандија (Г/Г)	АВГ	-	-9,9%	-6,6%
13.	Прерађивачка производња – Француска (Г/Г)	АВГ	-5,5%	-7,0%	-8,7%
14.	Прерађивачка производња – Холандија (Г/Г)	АВГ	-	-4,0%	-5,2%
15.	Трговински биланс – Њемачка (у милијардама EUR)	АВГ	16,0	12,8	19,2
16.	Трговински биланс – Француска (у милијардама EUR)	АВГ	-	-7,71	-7,04
17.	Стопа инфлације – Холандија	СЕП	-	1,0%	0,3%
18.	Стопа инфлације – Ирска	СЕП	-	-1,2%	-1,1%
19.	Стопа незапослености – Грчка	ЈУЛ	-	16,8%	18,0%

САД

Протекла седмица у САД је и даље била под утицајима преговора око наставка фискалних стимуланса. Почетком седмице Pelosi и Mnuchin су покушавали да договоре преговоре око фискалних стимуланса, док је предсједник Феда Powell указао на то да би недовољно подршке водило слабом опоравку, креирајући непотребне тешкоће за бизнисе и домаћинства. Упркос оваквим изјавама, које су изнијете почетком седмице, предсједник Trump је отказао преговоре о фискалним стимулансима. Кроз неколико конфликтних порука које је објавио путем Twittera, Trump је истакао да економија стоји веома добро те да се враћа ка рекордним бројкама, сугеришући да додатна подршка није потребна. Такође, истакао је да „одмах након што побједи на изборима, биће усвојен Главни стимулативни закон фокусиран на вриједне Американце и мале

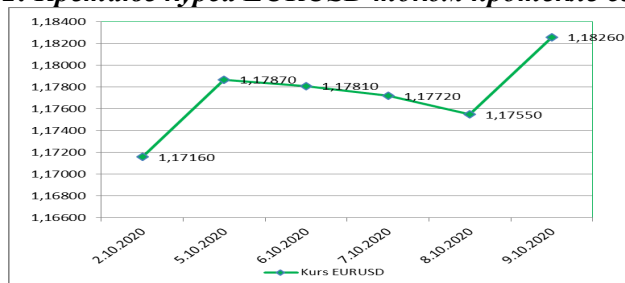
бизнисе“. Међутим, већ крајем седмице Бијела кућа је предложила највећу до сада понуду за подршку економији вриједну 1,8 билиона долара, што је скоро дупло више у односу на оно што је администрација раније предлагала, када су преговори почели крајем љета. Међутим, Pelosi је ову понуду одбила сматрајући да су ове одлуке израз властитог нахођења председника, умјесто да реторику усмјери ка поштовању радника, уништавању вируса и “стављању новца у џепове радника”. Након тога, администрација председника Трumpa је у недјелу истакла да ће и даље наставити да ради на великом дијелу легислативе с лидерима демократа, те су позвали Конгрес да ослободи 135 милијарди долара намијењених за мале бизнисе, а који нису утрошени кроз програм помоћи.

Табела 4: Кретање економских индикатора за САД

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	PMI услужни сектор F СЕП	54,6	54,6	55,0
2.	PMI композитни индекс F СЕП	54,4	54,3	54,6
3.	ISM услужни сектор СЕП	56,2	57,8	56,9
4.	MBA апликације за хипотекарне кредите 2. окт.	-	4,6%	-4,8%
5.	Иницијални захтјеви незапослених за помоћ 3. окт.	820.000	840.000	849.000
6.	Континуирани захтјеви незапослених за помоћ 26. септ.	11.400.000	10.976.000	11.979.000
7.	Bloomberg повјерење потрошача 4. окт.	-	48,0	49,3

USD је депрецирао у односу на EUR, те је курс EURUSD забиљежио раст са нивоа од 1,17160 на ниво од 1,18260.

Граф 2: Кретање курса EURUSD током протекле седмице

ВЕЛИКА БРИТАНИЈА

Протекла седмица је у Великој Британији обиљежена изјавама о наставку подршке економији која је угрожена пандемијом, као и очекивањима резултата преговора између Велике Британије и САД. Почетком седмице министар финансија Sunak је указао на то да ће штити јавне финансије од наглог трошења, с обзиром на то да се Велика Британија налази на путу да забиљежи највећи буџетски дефицит од Другог свјетског рата. Буџет је снажно погођен повећаном потрошњом од око 200 милијарди GBP, као и падом пореских прихода након што је економија у другом кварталу забиљежила контракцију од 20%. Крајем седмице Sunak је најавио најновији програм за спречавање таласа незапослености. За програм, који ће вјероватно коштати милијарде фунти у наредних шест мјесеци, колико ће нова шема подршке трајати, Sunak је истакао да ће Влада платити до 2/3 плате сваком запосленом, максималних 2.100 фунти мјесечно, уколико раде за компаније које су присиљене да привремено буду затворене. Ова најава представља продужење програма Владе за подршку запослења који у овом мјесецу завршава.

Преговарачи Велике Британије и ЕУ су обновили увјерења да ће бити у могућности да интензивирају преговоре у последњој седмици октобра, када ће се састати на самиту у Бриселу. Дипломатски извори истичу да је састанак између преговарача Велике Британије Frosta и ЕУ Barniera, који је одржан прошлог петка у Лондону, био позитиван, док би се преговарачки тимови у овој седмици поново требали покренути.

Табела 5: Кретање економских индикатора за УК

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	PMI услужни сектор F СЕП	55,1	56,1	58,8
2.	PMI композитни индекс F СЕП	55,7	56,5	59,1
3.	PMI грађевински сектор F СЕП	54,0	56,8	54,6
4.	Индустријска производња (Г/Г) АВГ	-4,7%	-6,4%	-7,4%
5.	Прерађивачка производња (Г/Г) АВГ	-5,9%	-8,4%	-10,1%
6.	Трговински биланс (у млрд GBP) АВГ	-9,100	-9,010	-7,869

Током протекле седмице GBP је депрецирала у односу на EUR, док је апрецирала у односу на USD. Курс EURGBP је забиљежио раст с нивоа од 0,90556 на ниво од 0,90678, док је курс GBPUSD повећан с нивоа од 1,2935 на ниво од 1,3036.

ЈАПАН

ВоЈ је у кварталном извјештају повећала економске изгледе за 8 од укупно 9 региона, али и навела да се опоравак од пандемије „полако“ наставља. Само се за острво Шикоку, гдје је забиљежен нагли економски пад почетком ове године, наводи да опоравак није започео. За регион Токија је наведено да се економија почела побољшавати, али да се и даље налази „у озбиљној ситуацији“. Сличним ријечима је описано стање и у осталим регионима Јапана. Министарство финансија Јапана је објавило да су министарства у иницијалном буџету за сљедећу фискалну годину тражила рекордних 997 милијарди USD, највише под утицајем потребе хитних корака који се подузимају с циљем ограничавања ширења вируса и ублажавања ефеката које је на економију оставила пандемија, која је била покретач најдубље забиљежене рецесије. Крајем прошле седмице су објављени подаци о паду потрошње становништва, као и паду зарада запослених у августу. Поред тога, објављен је и податак да је у пет мјесеци закључно с августом стопа штедне износила 44% извора прихода, док је тај однос у истом периоду претходне године износио 33%. Слаба потрошња као и зараде додатно указују на изазове с којима се нови премијер Suga суочава док покушава да опорави економију. Администрација премијера је поновила да ће наставити да сарађује с ВоЈ, с циљем подршке економији, док његова партија наводно тренутно не расправља о могућности смањења пореза на промет. Гувернер ВоЈ Kuroda је изјавио да неизвјесност око економских и цјеновних изгледа остаје „веома висока“ како пандемија наставља да лоше дјелује на глобални економски раст. Додао је да економија Јапана излази из озбиљног пада забиљеженог због пандемије и да се вјероватно креће ка умјереном опоравку, па је још једном подвукао да је ВоЈ спремна да одржи ниво уведених мјера како би се олакшало корпоративно финансирање, као и да се убрза монетарна подршка уколико буде потребно да се ублажи економски ударац од кризе здравља. ВоЈ је, након што је неколико осталих свјетских централних банака раније већ најавило, објавила да сљедеће године планира да започне ране експерименталне фазе увођења дигиталне валуте како би била спремна уколико дође до нагле потражње за тим.

Табела 6: Кретање економских индикатора за Јапан

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	PMI композитни индекс (финал.) СЕП	45,5	46,6	45,2
2.	Коинцидирајући индекс (прелим.) АВГ	79,4	79,4	78,3
3.	Водећи индекс (прелим.) АВГ	89,0	88,8	86,7
4.	Трговински биланс (у милијардама JPY) АВГ	404,0	413,2	137,3
5.	Текући рачун (у милијардама JPY) АВГ	1.544,6	1.647,5	964,2
6.	Потрошња становништва (Г/Г) АВГ	-6,7%	-6,9%	-7,6%
7.	Зараде запослених (Г/Г) АВГ	-1,2%	-1,3%	-1,5%

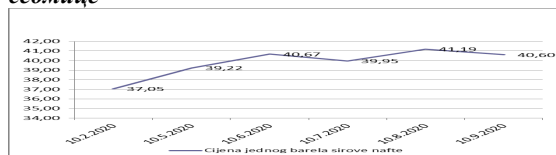
JPY је током протекле седмице депрецирао у односу на EUR те је курс EURJPY забиљежио раст с нивоа од 123,39 на ниво од 124,93. JPY је депрецирао и у односу на USD те је курс USDJPY забиљежио раст с нивоа од 105,29 на ниво од 105,62.

НАФТА И ЗЛАТО

На отварању њујоршке берзе у понедјељак цијена једног барела сирове нафте је износила 37,05 USD (31,62 EUR).

Током протекле седмице цијена нафте је биљежила постепени раст. Највећи утицај на раст цијене нафте имале су вијести о развијању штрајка запослених радника у нафтој индустрији у Норвешкој, као и јачање олује у Мексичком заливу која пријети да прерасте у ураган треће категорије, а што ће значити и затварање неких постројења производње. Поред тога, на цијену нафте утицај су имала и очекивања да ће стимулативни фискални пакет у САД доживјети напредак, као и да ће се наставити стабилна тражња за нафтом. До краја седмице цијена нафте се углавном одржавала на нивоу од око 40 долара по барелу, чак и након што су се појавиле вијести да су залихе нафте у САД повећане. Значајан утицај на одржавање цијене нафте имају усмјерења инвеститора на олују која се развија у Мексичком заливу. Подаци о стању залиха нафте су показали да је у претходној седмици дошло до раста залиха нафте у САД за 501.000 барела у односу на седмицу раније. Током трговања у четвртак, под утицајем јачања олује у Мексичком заливу, поједина постројења су затворена, што је дало одређени подстицај расту цијене нафте. Ове вијести су до краја седмице утицале да се цијена одржи на нивоу преко 40 долара по барелу. ОПЕС очекује да ће тражња за нафтом наставити да расте у наредне двије декаде. Истраживачки тим овог удружења очекује да би годишњи раст тражње са садашњих 90,7 милиона барела дневно могао бити повећан на 109,3 милиона барела дневно у 2040. години, након чега се очекује петогодишња стагнација. На затварању тржишта у петак цијена једног барела сирове нафте је износила 40,60 USD (34,33 EUR). Посматрано на седмичном нивоу, цијена нафте је повећана за 9,58%.

Граф 3: Кретање цијене нафте током протекле седмице

Припремили:
Служба Front Office
Одјелјење за банкарство

Одржавање од одговорности (Disclaimer)

Наведени преглед кретања је заснован на екстерним изворима и не садржи било какве коментаре, процјене и ставове ЦББиХ. Централна банка не може гарантовати њихову тачност и не сноси одговорност за директну или индиректну штету која може наступити као последица кориштења или немогућности кориштења информација, материјала или садржаја, или за последице одлука донесених на бази њих.

На отварању лондонске берзе метала у понедјељак цијена једне fine унце злата је износила 1.899,84 USD (1.621,58 EUR).

Током протекле седмице цијена злата је била прилично волатилна, те је на крају седмице забиљежила оштар раст. Цијена злата је до петка углавном била под утицајем ишчекивања инвеститора око фискалних стимуланса у САД као и праћења тренда долара. Поједини аналитичари су изнијели ставове да се цијена злата тренутно налази у фази консолидације. Истакнуто је да је цијена до сада била еластична у односу на неке фундаменталне показатеље, док су и неки од кључних фактора утицаја на цијену злата, попут каматних стопа, такође у фази консолидације. Ипак, појачане неизвјесности крајем седмице, како због јачања пандемије тако и због неизвјесности око фискалних стимуланса у САД, утицале су на то да цијена злата поново пробије ниво од 1.900 долара по унци. Такође, поједини аналитичари сматрају да ће тржиште злата вјероватно бити суочено с активним трговањем инвеститора, јер је ово тржиште под снажим утицајима економских стимуланса, више него било које друго тржиште. Реалност је да ће централне банке широм свијета наставити да повећавају ликвидност на тржишту, што значи да ће тржиште злата и даље бити фаворизовано, под утицајем раста „фиат новца“. Техничке анализе појединих аналитичара указују на то да би раст цијене злата преко нивоа од 1.935 значаио даљи раст ка 1.984 долара, а након тога би се могао очекивати раст преко 2.000 долара по унци. С друге стране, пад цијене испод 1.817 долара би значаио даљи пад цијене ка 1.778 долара по унци.

На затварању тржишта у петак цијена једне fine унце злата је износила 1.930,40 USD (1.632,34 EUR). На седмичном нивоу цијена злата је повећана за 1,61%.

Граф 4: Кретање цијене злата током протекле седмице

